

Contents

Et skjermleserprogram formidler skjerminnholdet som opplest tekst med kunstig tale (talesynteseprogram) eller som punktskrift på leselist for personer som ikke kan se skjermbildet. En skjermleser er helt nødvendig for at personer som er blinde skal kunne bruke en datamaskin. Når skjermleserprogrammet er startet, jobber det hele tiden aktivt i bakgrunnen, mens andre programmer vises på skjermen.

Det finnes flere ulike skjermlesere. Her omtaler vi de skjermleserne som brukes i Norge:

- Windows: JAWS, SuperNova, NVDA og Skjermleser (narator)
- Mac: VoiceOver
- iOS: VoiceOver
- Android: TalkBack
- Chromebook: ChromeVox

Det er ikke mulig for et skjermleserprogram å vise grafikk og bilder. Skjermleseren kan imidlertid "læres opp" til å forstå grafiske symboler og ikoner. Dette gjøres ved at ikonene blir gjenkjent og oversatt til tekst. De fleste ikoner i de vanligste programmene er definert, men dersom eleven tar i bruk et program som skjermleseren ikke er tilpasset til, kan det hende at skjermleseren viser lite av skjermbildet. Det samme kan skje dersom nyere versjoner av standard programvare tas i bruk uten at skjermleseren er tilpasset til å samhandle med den nye versjonen.

Oppdatering av skjermleserprogrammet

Skjermleserne kommer i stadig nye versjoner for å tilpasse seg utviklingen i dataprogram generelt. For å sikre at eleven kan bruke de samme versjonene av standard programvare som lærere og medelever, er det viktig at skjermleserprogrammet holdes oppdatert hele tiden. De fleste skjermlesere har en funksjon som gjør det lett å oppdatere programvaren innenfor gjeldende hovedversjon. Oppdatering til ny hovedversjon kan være noe mer innfløkt, avhengig av hva som ligger i programlisensen.

Kapitler i denne delen:

- [JAWS for Windows](#)
- [SuperNova for Windows](#)
- [NVDA for Windows](#)
- [VoiceOver for Mac](#)
- [VoiceOver for iOS](#)
- [Chromevox for Chromebook](#)
- [Skjermleser i Windows](#)